

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנַי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשֵׁת בְּשִׁלַּח

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יִדוּץ הַלּוּמָד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך ט - חלק כ"ב

קונטרס 262

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דְא יִפְקוּן בֵּית מִן גְּלִיתָא בְּרַחְמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

כָּל שְׂמֵהּ. דְּיוֹקְנָא (דף קמ"א ע"ב) דְּאִתְחַזֵּי בְּגוֹנוֹי כְּהַאי
דְּיוֹקְנָא (נ"א בְּגוּוּיָה כָּל דְּיוֹקְנִין) לָאוּ הַאי דְּיוֹקְנָא הוּי, אֶלְא
כְּעִין הַאי דְּיוֹקְנָא.

כִּד אִתְחַבְּרוּ עֵטְרִין וְכַתְרִין, כְּדִין הוּא אֲשֶׁלְמוֹתָא
דְּכָלָא. בְּגִין, דְּדְיוֹקְנָא דְּאָדָם, הוּי דְּיוֹקְנָא דְּעֶלְאִין
וְתַתְּאִין דְּאִתְכְּלָלוּ בֵּיהּ. וּבְגִין דְּהַאי דְּיוֹקְנָא כְּלִיל עֶלְאִין
וְתַתְּאִין, אִתְקִין עֲתִיקָא קַדִּישָׁא תְּקוּנִין, וְתְּקוּנָא דְּזַעִיר
אֲפִין, בְּהַאי דְּיוֹקְנָא וְתְּקוּנָא.

וְאִי תִימָא מַה בֵּין הַאי לְהַאי. כְּלָא הוּא בְּמַתְקָלָא
חֲדָא, אֲבָל מְכַאן (נ"א מְנִין) אִתְפְּרִשָׁן אַרְחִוּי.
(נ"א אִתְפְּשִׁטֵּן רַחֲמִי) וּמְכַאן (נ"א וּמְנִין) אִשְׁתַּכַּח דִּינָא. וּמְסַטְרָא

ספר מאורות הזהר

צָרִיף לְהַבִּין שְׂמֵבִיא הַפְּסוּק שֶׁל הַסְּפֵרָת פְּנִים, וְחִפְתִּי לְד' וְגו', שֶׁהוּא הַשְּׁעָה הַיּוֹתֵר
קָשָׁה בְּעוֹלָם, וְתַקְוַתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּפְסוּק כִּי לֹא תִשְׁכַּח וְגו'.

ו. הִנֵּה גָאוֹן עֲזוּנו הַמְּהַר"ל מִפְּרָאג וְצ"ל בְּסִפְרוֹ תַּפְאָרַת יִשְׂרָאֵל (פְּרָק נ"ו) מְסַבֵּר
בְּתוֹךְ דְּבָרָיו אֵת הַמְּאָמֵר חו"ל דְּמַסְכַּת שְׁבַת הַנִּז"ל, לְפִי דְרָכוֹ וּלְשׁוֹנוֹ - שְׁיֵשׁ לְשָׂאֵל,
לְמַה לֹּא הִגִּיעַ אֶל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא נִצְחִית מִהֲרָאוּי אֶל הַנִּצְחִית, כִּי הַדְּבָר שֶׁהוּא נִצְחִי
עוֹמֵד קִיָּם בְּלִי שׁוּם שְׁנוּי, וְכַעַת אֵין הַדּוֹר הַזֶּה יוֹדְעֵי תּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁהָיוּ הַדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים
וּכְאֵלוֹ נִשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל, וְזוֹ הִיא מִכָּה מְפֹלְאֵת, וְכַתֵּב, כִּי כַּאֲשֶׁר הִנֵּה הַתּוֹרָה עִם
יִשְׂרָאֵל, הִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּהֶם, וּלְפִיכֹף מִיָּד אַחַר נְתִינַת הַתּוֹרָה אָמַר הַפְּתוּב "וְעָשׂוּ
לִי מִקֹּדֶשׁ וְשִׁכְנַתִּי בְּתוֹכֶם" וְכו', וְזֶה מוֹרָה כִּי הַקְּשׁוֹר בְּתוֹרָה קְשׁוֹר בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַתּוֹרָה

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבודות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

דילן הוו שניין דא מן דא. ורזין אלין לא אתמסרו,
בר למחצדי הקלא קדישא. וכתוב (תהלים כה) סוד יי
ליראיו.

כְּתִיב (בראשית ב) וַיֵּצֵר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, בְּתַרֵי
יודיין. אשלים תקונא גו תקונא, טברקא
דגושפנקא. ודא הוא וייצר. תרין יודין למה. רזא
דעתיקא קדישא, ורזא דזעיר אפין. וייצר, מאי צר.
צר צורה בגו צורה. (ודא הוא וייצר) ומהו צורה בגו צורה.
תרין שמקו, דאתקרי שם מלא, יי אלהים. ודא הוא
רזא דתרין יודיין דוייצר, דצר צורה גו צורה. תקונא
דשמא שלים, יי אלהים.

ספר מאורות הזהר

היא עמו, ולכן גם כן כאשר נתרחק השם יתברך מן ישראל לגמרי כמו שיהיה בסוף
הגלות, שיקח הקדוש ברוך הוא עמו התורה ותשתפח תורה מישראל. וזה שאמרו
רבתינו ביבנה, עתידה תורה שתשתפח מישראל, דהפונה שבסוף הקץ והגלות הארץ
כפיכול השם יתברך נתרחק מישראל, לכן דבר זה הוא שכחת התורה וכו', ואמר אז
רשב"י חס ושלום שתשתפח תורה מישראל, כי התורה היא כמו צורה לישראל ואי
אפשר בדרך פזורם וכנוססם, וזה יש לומר בפסוק "והיה כי תמצאן אתו רעות רבות
וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד" וכו', כי התורה שהיא צורת ישראל נפר בה
המצב של עם ישראל בכל זמן, הן בהיותם בשפלותם והן בדרך עלייתם.

הם התחזקו כנגד ישראל, אבל לגבי הקדוש ברוך הוא לא כמו שפרעה חזק את רוחו כנגדו, והנה רואה כל יום את הגבורות שלו ולא היה שב.

אמר רבי יהודה אמר רבי יצחק, פרעה היה חכם מכל מכשפיו ובכל אותם הפתרים, ובכל אמתן הנדיעות הסתפל. ובכל הצד שלהם לא ראה את גאלת ישראל, ולא היה תולה באחד מהם. ועוד, שהרי בכלם קשרו קשר על ישראל, ופרעה לא סבר שיש קשר אמונה אחר ששולט על הכל, ולכן היה מחזק את לבו.

רבי אבא אמר, רק השם הזה חזק את לב פרעה. שכשהיה משה אומר פה אמר ה' - ה' ה' ה' ה' הזה ממש חזק את לבו. זהו שכתוב ויחזק ה' את לב פרעה. שהרי בכל החכמה שלו לא נמצא שהשם הזה שולט בארץ. ועל זה אמר, מי ה' ? ואחר כך אמר, ה' הצדיק. אמר רבי יוסי, אחר כך אמר (שמות י) חטאתי לה'. אותו פה שאמר זה - אמר זה.

רבי חזקיה פתח ואמר, (איוב ט) אחת היא על פן אמרתי תם ורשע הוא מכלה. פסוק זה התבאר בסוד החכמה. אחת היא, מה זה אחת היא? זהו שכתוב (שיר ה) אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. ובזה הקדוש ברוך הוא דן דיניו למטה, ודן דיניו למעלה בכל. ובשקדוש ברוך הוא מעורר דיניו, הוא דן את דיניו בפתח הזה, ואז פתוח תם ורשע הוא מכלה. משום שאותם הצדיקים נתפסים בחטאי הרשעים, שכתוב ויאמר ה' למלאך המשחית בעם רב וגו'. ועל זה

אמר ליה, לאו הכי. אינון לגביה דישראל אתתקפו, אבל לגביה דקודשא בריך הוא, לא, כמה דאתקפו פרעה רוחיה לקבליה, ונהו חמי כל יומא גבוראן דיליה, ולא הוה תב.

אמר רבי יהודה אמר רבי יצחק, פרעה חכים מכל חרשוי הוה, ובכל אינון פתרינן, ובכל אינון ידיען, אסתפל. ובכל סטרא דלהוץ, לא חמא פורקנא דלהוץ ישראל, ולא הוה תלי בחד מנייהו. ועוד, דהא בכלהו קשירו קשרא עלייהו דישראל, ופרעה לא סבר דאית קשרא אחרא דמהימנותא, דאיהו שליט על פלא. ועל דא הוה אתקיף לביה.

רבי אבא אמר, לא אתקיף לבא דפרעה, אלא שמה דא. דכד הוה אמר משה, כה אמר יי', דא מלה ממש, אתקיף לביה, הדא הוא דכתיב, (שמות ט) ויחזק יי' את לב פרעה. דהא בכל חכמתא דיליה, לא אשתכח, דשמה דא שליט בארעא. ועל דא אמר, מי יי'. ולבתר אמר, יי' הצדיק. אמר רבי יוסי, לבתר אמר, (שמות י) חטאתי ליי' ההוא פומא דאמר דא, אמר דא.

רבי חזקיה פתח ואמר, (איוב ט) אחת היא על פן אמרתי תם ורשע הוא מכלה. האי קרא, אוקמוה ברזא דחכמתא. אחת היא, מאי אחת היא. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ו) אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. ובהאי קדשא בריך הוא דאין דינוי לתתא, ודאין דינוי לעילא בכלא.

וכד קדשא בריך הוא אתער דינוי, דאין דינוי בהאי פתרא, פדין פתיב, תם ורשע הוא מכלה. (דף נ"ג ע"א) בגין דאינון צדיקיא, מתפסאן בחוביהוץ דרשיעיא, דכתיב, (שמואל ב כד) ויאמר יי' למלאך המשחית בעם רב וגו',

אָמַר וְרַי יוֹסֵי אִיּוֹב אֵת הַדָּבָר הַזֶּה, וּפְרָשׁוּהָ וְאָמְרוּ וְלֹא פָרַשׂ אֵת הַדָּבָר, וּפְרָשׁוּהָ - טַל הָרֵב. רַבִּי יִיסָא אָמַר, אַחַת הִיא - זוֹ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת מִצְרַיִם, שֶׁבִשְׂבִילָהּ הָרַג הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִצְרַיִם וְעָשָׂה בָהֶם נְקָמוֹת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה.

רַבִּי חֲיִיא אָמַר, אִיּוֹב לֹא נִלְקָה, אֲלֵא בְזִמְן שִׁינְעָאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. אָמַר אִיּוֹב, אִם כֵּן, כָּל הַפְּנִיּוֹת שָׁוִים, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה. פְּרָעָה הַחֲזוּק בִּישְׂרָאֵל וְאָמַר (שְׁמוֹת ה') מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמְעַ בְּקִלּוֹ, וְאֲנִי לֹא הַחֲזוּקָתִי בָהֶם וְלֹא עָשִׂיתִי דָבָר - תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה!?! זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ש"ס ט) הִירָא אֵת דְּבַר ה' מִעֲבָדֵי פְרָעָה, זֶה אִיּוֹב.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אוֹתָם אֲבָנֵי בְרֵד שֶׁהֵיוּ יוֹרְדִים, הִתְעַכְּבוּ עַל יְדֵי מִשָּׁה, וְאַחַר כֵּן עָשׂוּ נְקָמוֹת בַּיָּמוֹת יְהוֹשֻׁעַ, וְלַעֲתִיד לְבֹא עֲתִידִים לָרֶדֶת אוֹתָם שְׁנֵשְׂאָרוֹ עַל אֲדוֹם וּבְנֹתֵיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (מִיכָה ז') כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת.

דָּבָר אַחַר וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֵת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו' - פְּסוּק זֶה אֵין רֵאשׁוּ סוּפּוֹ, וְאֵין סוּפּוֹ רֵאשׁוּ. בַּתְּחִלָּה וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֵּן וַיִּירָאוּ הָעַם אֵת ה'. אֲלֵא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אוֹתוֹ יָקָן שְׂיַרְדַּע עִם בְּנֵי לְגִלוּת וְסָבַל עֲלֵיו אֵת הַגְּלוּת וְהַכְּנִיס אֵת בְּנֵי לְגִלוּת, הוּא רָאָה מִמֶּשׁ אֵת כָּל אוֹתוֹן נְקָמוֹת וּגְבוּרוֹת שֶׁעָשָׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הַעֲלָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת אוֹתוֹ יָקָן וְאָמַר לוֹ, קוּם תִּרְאֶה אֵת בְּנֵיךָ יוֹצֵאִים מֵתוֹךְ עִם חֲזֵק. קוּם תִּרְאֶה אֵת הַגְּבוּרוֹת שֶׁעָשִׂיתִי בְּשִׁבִיל בְּנֵיךָ בְּמִצְרַיִם.

וְעַל דָּא אָמַר (ר' יוסי) אִיּוֹב מְלָה דָא, (אָמַר) וְלֹא אָגְמַר מְלָה, וְאוּקְמוּהָ טוֹל הָרֵב, רַבִּי יִיסָא אָמַר, אַחַת הִיא: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא דְּמִצְרַיִם, דְּבִגְיָנָהּ קָטַל קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַאֵי, וְעֲבִיד בְּהוּ נוּקְמִין, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה.

רַבִּי חֲיִיא אָמַר, אִיּוֹב לֹא אֲלָקִי, אֲלֵא בְזִמְנָא דְּנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. אָמַר אִיּוֹב, אִי הָכֵי, כָּל אֲפִיָּא שְׁוִין, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה, פְּרָעָה אֲתַקִּיף בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, וְאָמַר (שְׁמוֹת ה') מִי יִי' אֲשֶׁר אֲשַׁמְעַ בְּקוֹלוֹ. וְאֲנֵא לֹא אֲתַקִּיפְנָא בְּהוּ, וְלֹא עֲבִידְנָא מִיָּדִי, תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלָּה. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת ט) הִירָא אֵת דְּבַר יִי' מִעֲבָדֵי פְרָעָה, זֶה אִיּוֹב.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵינּוֹן אֲבָנֵי בְרֵדָא, דִּהוּוּ נַחֲתִין, אֲתַעַכְּבוּ עַל יְדוּי דְּמִשָּׁה, לְבַתָּר עֲבָדוּ נוּקְמִין, בְּיוֹמֵי דִּיהוֹשֻׁעַ. וְלִזְמַנָּא דְּאֲתִי, זְמִינִין לְאַחֲתָא אֵינּוֹן דְּאַשְׁתָּארוּ, עַל אֲדוֹם וּבְנֹתֵיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (מִיכָה ז') כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת.

דָּבָר אַחַר וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֵת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְגו', הָאִי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה סִיפִיָּה, וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. בְּקַדְמִיתָא וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל, וּבַתָּר וַיִּירָאוּ הָעַם אֵת יִי'. אֲלֵא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵהוּא סָבָא דְּנַחַת עִם בְּנוֹי בְּגִלוּתָא, וְסָבִיל עֲלֵיהּ גְלוּתָא, וְאַעִיל לְבַנּוּי בְּגִלוּתָא, הוּא מִמֶּשׁ חֲמָא, כָּל אֵינּוֹן נוּקְמִין, וְכָל גְבוּרָאן, דְּעֲבַד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, סָלִיק קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהָאִי סָבָא, וְאָמַר לֵיהּ, קוּם חֲמִי בְּנֵיךָ דְּנִפְקִין מִגּוֹ עֲמָא תְּקִיפָא. קוּם חֲמִי גְבוּרָן דְּעֲבָדִית, בְּגִין בְּנֵיךָ בְּמִצְרַיִם.

וְהִינּוּ דְאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעֲתָא דְנִטְלֵי יִשְׂרָאֵל
לְנַחְתָּא בְּגִלוּתָא דְמַצְרַיִם, דְּחִילוּ
וְאִימָתָא תְּקִיפָא נָפַל עֲלוּי. אָמַר לִיה קַדְשָׁא
בְּרִיף הוּא לְיַעֲקֹב, אָמַאי אַתְּ דְּחִיל, (בראשית מו)
אַל תִּירָא מִרְדֵּה מַצְרַיִמָה. מִמָּה דְכַתִּיב אַל
תִּירָא, מִשְׁמַע דְּחִילוּ הָהּ דְּחִיל.

אָמַר לִיה כִּי לְגוּי גְדוּל אֲשִׁימָךְ שֵׁם. אָמַר לִיה,
דְּחִילְנָא דִּי וְיִשְׁצוּן בְּנֵי. אָמַר לִיה, אָנְכִי
אַרְדַּ עִמָּךְ מַצְרַיִמָה. אָמַר לִיה תּוּ דְּחִילְנָא,
דְּלֹא אַזְבִּי לְאַתְקַבְּרָא בְּיַנִּי אַבְהָתִי, וְלֹא אַחְמִי
פּוֹרְקָנָא דְבְנֵי, וּגְבוּרָאן דְּתַעֲבִיד לְהוּ. אָמַר
לִיה, וְאָנְכִי אַעֲלֶךְ גַּם עֲלֵה, אַעֲלֶךְ לְאַתְקַבְּרָא
בְּקַבְרֵי אַבְהָתֶךָ. גַּם עֲלֵה, לְמַחְמֵי פּוֹרְקָנָא
דְּבָרְךָ, וּגְבוּרָאן דְּאַעֲבִיד לְהוּ.

וְהָהוּא יוֹמָא דְּנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם, סְלִיק
לִיה קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְיַעֲקֹב, וְאָמַר
לִיה, קוּם, חֲמִי בְּפוֹרְקָנָא דְּבָרְךָ, דְּכַמָּה חִילִין
וּגְבוּרָאן עֲבָדִית לְהוּ, וְיַעֲקֹב הָהּ תִּמְן, וְחֲמָא
כְּלָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
הַגְּדוֹלָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִהֶבְאָ, (דברים ד) וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו
בְּכַחוּ הַגְּדוֹל מִמַּצְרַיִם. מָאִי בְּפָנָיו. בְּפָנָיו
דָּא יַעֲקֹב, דְּאֵעִיל לְכֻלְהוּ תִּמְן. רַבִּי חִזְקִיָּה
אָמַר, וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו, בְּפָנָיו: דָּא אַבְרָהָם.
דְּכַתִּיב, (בראשית יז) וַיִּפַּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו.

הָא חֲזִי, אַבְרָהָם אָמַר, הַלְבֵן מָאָה שָׁנָה יוֹלֵד
וְגו', אָמַר לִיה קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא, חֲמִיף,
אַתְּ תַּחְמִי כַמָּה אַכְלוּסִין, וְכַמָּה חֲמִילִין דִּיפְקוּן
מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא דְּנַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם, כָּל
אִינוּן שְׁבָטִין, כָּל אִינוּן רַבּוּן, סְלִיק קַדְשָׁא
בְּרִיף הוּא לְאַבְרָהָם, וְחֲמָא לוּן, הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי אַבָּא אָמַר כְּלָהוּ
אַבְהָתָא אַזְדַּמְנוּ תִּמְן בְּכָל הַהוּא פּוֹרְקָנָא. הָדָא

וְהִינּוּ מַה שְׁאָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעֲתָא
שְׁנַסְעוּ יִשְׂרָאֵל לְרַדְתָּ לְגִלוּת
מַצְרַיִם, פְּסַד וְאִימָה חִזְקָה נָפְלוּ
עֲלוּי. אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיַעֲקֹב, לְמָה אַתָּה פּוֹחֵד? (בראשית
מו) אַל תִּירָא מִרְדֵּה מַצְרַיִמָה. מִמָּה
שְׁכַתוּב אַל תִּירָא, מִשְׁמַע שְׁפַסְפַּד
הָיָה פּוֹחֵד.

אָמַר לוּ, כִּי לְגוּי גְדוּל אֲשִׁימָךְ
שֵׁם. אָמַר לוּ, אָנִי פּוֹחֵד שְׁיִכְלוּ
בְנֵי. אָמַר לוּ, אָנְכִי אַרְדַּ עִמָּךְ
מַצְרַיִמָה. אָמַר לוּ, עוֹד אָנִי פּוֹחֵד
- שְׁלֹא אֶזְכֶּה לְהַקְבֵּר בֵּין אַבּוּתִי
וְלֹא אֶרְאֶה אֶת גְּאֻלַּת בְּנֵי
וְהַגְּבוּרוֹת שְׁתַּעֲשֶׂה לָהֶם. אָמַר לוּ,
וְאָנְכִי אַעֲלֶךְ גַּם עֲלֵה. אַעֲלֶךְ -
לְהַקְבֵּר בְּקַבְרֵי אַבּוּתֶיךָ. גַּם עֲלֵה
- לְרֵאוֹת אֶת גְּאֻלַּת בְּנֵיךָ
וְהַגְּבוּרוֹת שְׁתַּעֲשֶׂה לָהֶם.

וְאוֹתוֹ יוֹם שְׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל
מִמַּצְרַיִם, הִעֲלָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת יַעֲקֹב וְאָמַר לוּ, קוּם
תִּרְאֶה בְּגְאֻלַּת בְּנֵיךָ, שְׁכַמָּה
חִילוֹת וּגְבוּרוֹת עֲשִׂיתִי לָהֶם.
וְיַעֲקֹב הָיָה שֵׁם וְרָאָה אֶת הַכֹּל.
זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
הַגְּדוֹלָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִכָּאן, (דברים ד)
וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו בְּכַחוּ הַגְּדוֹל
מִמַּצְרַיִם. מַה זֶה בְּפָנָיו? בְּפָנָיו זֶה
יַעֲקֹב, שֶׁהַכְּנִיס לְשֵׁם אֶת כָּלֶם. רַבִּי
חִזְקִיָּה אָמַר, וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו -
בְּפָנָיו זֶה אַבְרָהָם, שְׁכַתוּב (בראשית
יז) וַיִּפַּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו.

בֵּא רָאָה, אַבְרָהָם אָמַר, הַלְבֵן
מָאָה שָׁנָה יוֹלֵד וְגו'. אָמַר לוּ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, חֲמִיף, אַתָּה
תִּרְאֶה כַמָּה אוּכְלוּסִים וְכַמָּה
חִילוֹת שְׁיִצְאוּ מִמָּךְ. בְּשַׁעֲתָא
שְׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם, כָּל
אוֹתָם שְׁבָטִים, כָּל אוֹתָם רַבּוּת,
הִעֲלָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
אַבְרָהָם וְרָאָה אוֹתָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב
וַיּוֹצֵאֲךָ בְּפָנָיו. רַבִּי אַבָּא אָמַר, כָּל

האבות הזדמנו לשם בכל אותה הגאלה. זהו שכתוב ויזאף בפניו. מה זה בפניו? אלו האבות.

רבי אלעזר אמר, ויזאף בפניו - זה יעקב. בכחו - זה יצחק. הגדל - זה אברהם. אמר רבי שמעון, וכן בשביל האבות מזדמנת תמיד גאלה לישראל, שכתוב (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר. האבות מלא, אבל מה זה והארץ אזכר? אלא להכליל עמם את דוד המלך, שהוא מרפכה עם האבות, והם מעוררים תמיד גאלה לישראל.

וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה ה' במצרים. וכי עכשו עשה, והרי מקדם לכן זה נעשה? מה זה את היד הגדלה אשר עשה ה'? אלא יד לא נקראת פחות מחמש אצבעות. הגדלה - שכלולים בה חמש אצבעות אחרות, ואז נקראים גדולה. וכל אצבע ואצבע עולה לחשבון גדול, והקדוש ברוך הוא עשה בהם (כפעת נסים) נסים וגבורות, ובהן נעקרו כל הדרגות מהשתלשלותם.

מבאן למדנו זה, שפחמש האצבעות הראשונות כתוב ויחזק לב פרעה. פיון שגשמו אותן חמש, שוב לא היה דבר ברשות פרעה, ואז כתוב ויחזק ה' את לב פרעה.

ועל זה וירא ישראל את היד הגדלה וגו', ויאמינו בה'. וכי עד עכשו לא האמינו בה', והרי כתוב (שמות ד) ויאמן העם וישמעו וגו'? והרי ראו כל אותם גבורות שעשה להם הקדוש ברוך הוא במצרים. אלא מה אל תיראו התיצבו וראו וגו'.

הוא דכתיב ויזאף בפניו. מאי בפניו אלין אבהתא.

רבי אלעזר אמר, ויזאף בפניו: דא יעקב. בכחו: דא יצחק. הגדול: דא אברהם. אמר רבי שמעון, וכן בגיניהון דאבהתא, אזדמן פורקנא תדיר לישראל, דכתיב (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר. אבהתא תינח, מהו והארץ אזכר. אלא, לאכללא עמהון דוד מלפא, דאיהו רתיכא באבהתא (דף נ"ג ע"ב) ואינון מתערין פורקנא תדיר לישראל.

וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה יי' במצרים. וכי השתא עשה, והא מקדמת דנא אתעביד, מאי את היד הגדולה אשר עשה יי'. אלא, יד לא אקרי פחות מחמש אצבעאן. הגדולה: דכלילן בה חמש אצבעאן אחרנין, ואתקרון פדין גדולה. וכל אצבעא ואצבעא, סליק לחושבנא רבא, וקודשא בריך הוא עביד בהו (ס"א השתא ניסין) ניסין וגבורין, ובהאי אתעקרו כלהו דרגין משלשוליהון.

מבאן אוליפנא דא, דבחמש אצבעאן קמאי, כתיב, ויחזק לב פרעה, פיון דאשתלמו אינון חמש, תו לא הוה מלה ברשותיה דפרעה, כדין כתיב ויחזק יי' את לב פרעה.

ועל דא וירא ישראל את היד הגדלה וגו', ויאמינו ביי'. וכי עד השתא לא האמינו ביי', והא כתיב (שמות ד) ויאמן העם וישמעו וגו'. והא חמו כל אינון גבוראן דעביד להו קדשא בריך הוא במצרים. אלא מאי ויאמינו, ההוא מלה דאמר ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו וגו'.

זה ויאמינו? אותו הדבר שאמר, ויאמר משה אל העם

רבי ייסא שאל ואמר, כתוב וירא ישראל את מצרים מת, וכתוב לא תספו לראתם עוד עד עולם. אמר רבי יוסי, ראו אותם מתים. אמר לו, אם כתוב לא תוסיפו לראותם חיים - הייתי אומר כן. אמר לו רבי אבא, יפה שאלת.

א"ר בא ראה, כתוב מן העולם ועד העולם, ושנינו - עולם למעלה ועולם למטה. עולם שלמעלה - משם היא הראשית להדליק מנורות. העולם שלמטה - שם הסיום, ונגלל מהכל. ומעולם הזה שלמטה מתעוררות גבורות לתחיתונם.

ובעורם זה עשה הקדוש ברוך הוא אותות לישראל והרחיש להם נסים, וכשהתעורר עולם זה לעשות להם נסים, כל המצרים נשקעו בים על ידי עולם זה, והתרחש להם לישראל נסים בעולם זה. ועל זה כתוב לא תספו לראתם עוד עד עולם, עד שיתעורר אותו עולם וימסרו לדיניו. וכיון שנמסרו לו לדון, אז כתוב וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים. זהו שכתוב מן העולם ועד העולם. עד העולם וקא. ואז כתוב ויאמינו בה' ובמשה עבדו.

אז ישיר משה. רבי יהודה פתח, (ירמיה א) בטרם אצרך בבטן ידעתיה וגו'. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם יותר מכל שאר העמים, ומרב האהבה שהוא אוהב אותם, הקים עליהם נביא אמת ורועה נאמן, ועורר עליו רוח הקדש יותר מכל שאר הנביאים הנאמנים. והוציא מן חלקו ממש ממה שהפריש יעקב מבניו להקדוש ברוך הוא - שבט לוי. וכיון שהיה לוי שלו, לקח אותו הקדוש ברוך הוא,

רבי ייסא שאל ואמר, פתיב וירא ישראל את מצרים מת, וכתוב לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. אמר רבי יוסי, מתין חמו להו. אמר ליה, אי כתיב לא תוסיפו לראותם חיים, הוה אמינא הכי. אמר ליה ר' אבא יאות שאלתא.

א"ר תא חזי, פתיב (דברי הימים א טו) מן העולם ועד העולם, ותנינן, עולם לעילא, ועולם לתתא. עולם דלעילא, מתמן הוא שירותא לאדלקא בוצינין. עולם דלתתא, תמן הוא סיומא, ואתפליל מפלא, ומהאי עולם דלתתא, מתערן גבורן לתתאי.

ובהאי עולם, עביד קדשא בריה הוא אתין לישראל, ורחיש לון ניסא. וכד אתער האי עולם למעבד נסין, פלהו מצראי אשתקעו בנימא, על ידא דהאי עולם, ואתרחיש לון לישראל ניסא בהאי עולם. ועל דא פתיב, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, עד דיתער ההוא עולם, ויתמסרון בדינוי, וכיון דאתמסרו ביה למתדון, פדין פתיב וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים, הדא הוא דכתיב מן העולם ועד העולם, עד העולם דיקא. פדין פתיב, ויאמינו בני' ובמשה עבדו.

אז ישיר משה. (שמות טו) ר' יהודה פתח, (ירמיה א) בטרם אצרך בבטן ידעתיה וגו'. זכאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריה הוא אתרעי בהו יתיר מפל שאר עמין. ומסגיאות רחמיותא דרחים להו, אוקים עליהו נביאה דקשוט, ורעיא מהימנא. ואתער עליה רוחא קדישא, יתיר מפל שאר נביאי מהימני, ואפיק ליה מחולקיה ממש, ממה דאפריש יעקב מבניו לקודשא בריה הוא, שבטא דלוי, וכיון דהוה לוי דיליה, נטל ליה קדשא בריה הוא,

ועטר אותו בכמה עטרות, ומשח אותו בשמן משחת קדש העליון, ואז הוציא מבניו רוח קדש לעולם, וזרז אותו באבנטיו הקדושים, האמונה הגדולה.

למנו, באותה השעה שהגיע זמנו של משה הנביא הנאמן לרדת לעולם, הוציא הקדוש ברוך הוא רוח קדש ממחצב הספיר של אבן טובה, שהיה גנוז במאתים ארבעים ושמונה ואורות, והאיר עליו. ועטרו בשם"ה עטרות שעומדות לפניו, והפקיד אותו על כל אשר לו, ונתן לו מאה ושבעים ושלושה מפתחות. (גנוז שם, ועטר אותו בשלש מאות וששים וחמש עטרות, והאיר עליו מאתים ארבעים ושמונה אורות, והעמיד לפניו, והפקיד אותו בכל ביתו ונתן לו מאה ושבעים ושלושה מפתחות. נ"א מאתים ושבעים וחמשה) ועטרו בכחמש עטרות, וכל עטרה ועטרה עולה ומאירה באילף עולמות שמאירים, ומנורות שגנוזים בגנוי המלך הקדוש העליון.

ואז העביר אותו בכל המנורות (הבשמים) שגנן עדן, והכניסו להיכלו, והעבירו בכל חילותיו וגיסותיו. אז כלם הודיעו, פתחו ואמרו: הסתלקו מסיבובו וצד הצדדים, שהרי הקדוש ברוך הוא עוזר רוח לשלט להרגיז עולמות. יצא קול ואמר: מי הוא זה שכל המפתחות הללו בידו? פתח קול אחר ואמר: קבלו אותו בתוככם! זהו השעמיד לרדת בין בני אדם, ועמידה תורה, גניזת הגניזות, להמסר בידו, ולהרעיש עולמות שלמעלה ושלמטה על ידו של זה. באותה שעה כלם התרגשו ונסעו אחריו. פתחו ואמרו, (תהלים 10) הרפכת אנוש לראשו באנו באש ובמים.

אז עלתה אותה רוח ועמדה לפני המלך. מ' פתוחה עלתה

ואעטר ליה בכמה עטרין, ומשח ליה במשח רבות קדישא דלעילא, וכדין אפיק מבנוי, רוחא קדישא לעלמא, וזרזו ליה בהימנווי קדישי, מהימנותא רבא.

הנא, בההיא שעתא דמטא זמניה דמשה נביאה מהימנא לאחתא לעלמא, אפיק קדשא בריך הוא רוחא קדישא מגזרא דספירו דאבן טבא, דהוה גניז במאתן וארבעין ותמניא (נהורין, ואתנהיר עליה. ואעטרות בשם"ה) עטרין, וקיימי קמיה, ואפקיד ליה בכל דיליה. (נ"א ביתיה) ויהב ליה מאה ושבעין ותלת מפתחין.

(נ"א גניז תמן ואעטרות בתלת מאה ושתי וחמש עטרי ואתנהיר עליה מאתן וארבעין ותמניא נהורין וקאים קמיה ואפקיד ליה בכל ביתא דיליה ונהב ליה מאה ושבעין ותלת מפתחין. נ"א מאתן ושבעין וחמש) ובחמש עטרין, וכל עטרא ועטרא סליק ואנהיר באילף עלמין דנהרין, ובוצינין דגניזין בגנוזיא דמלפא קדישא עלאה.

ברין אעבריה בכל בוצינין (נ"א בוסין) דבגנתא דעדן, ואעיליה בהיכליה, ואעבריה בכל חילין וגייסין דיליה. פדין אזדעזעו כלהו, פתחו ואמרו, אסתלקו מסתרינה, (סמרא דסמרון) דהא קדשא בריך הוא אתער רוחא לשלטא להמרז עלמין. קלא נפק ואמר, מאן הוא דין, דכל מפתחין אלין (דך נ"ד ע"א) בידוי. פתח קלא אחרא ואמר, קבילו ליה בגוויכו, דא הוא דזמין לנחתא בין בני נשא, וזמינא אורייתא, גניזא דגנוזיא, לאתמסרא בידוי, ולארעשא עלמין דלעילא ותתא על ידא דדין. ביה שעתא אתרגישו כלהו, ונטלין אבתריה, פתחו ואמרו, (תהלים 10) הרפכת אנוש לראשו באנו באש ובמים.

ברין סלקא ההוא רוחא, וקיימא קמי מלפא, מ פתיחא, סליק ואתעטר בעטרוי,

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימוש מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וַיְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכָרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֵיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

